

מב:

עין משפט
נר מצוה

יא א מ״י פ״ו מהל' שמיטין הלכ' יג:
יב ב מ״י פ״ג מהל' מאכלות אסורות הלכה טז טור ש״ע י״ד סי' קלג סעיף א:
יג ג מ״י פט״ו מהל' סנהדרין הלכה ט:
יד ד מ״י פ״ח מהל' שמיטה הלכה כ:

הערה לפירות ירושלים חלק. דהו כמוכר מעשר שני ואסור למכור מעשר שני והרצה משמיות מוכיחות במסכת מעשר שני דאסור לעשות סחורה במעשר שני ומסתבר דכל מידי דלין מתחלל עליו זהו סחורה האסורה בו ואינו מתחלל אלא על דבר

העלה לי פירות הללו לירושלים לחלק אבל
אומר לו העלם לאוכלם ולשתותם בירושלים
ונתנין זה לזה מתנה של חנם ורובא אמר
לעולם דקדוש בקדושת שביעית ודקא קשיא
לך פועל אפועל דלא נפיש אגריה לא קנסוהו
רבנן חמדין דנפיש אגרייהו קנסו רבנן כהו
ומתני' חומרא דיין נסך שאני: איבעיא להו
שכרו לסתם יינן מהו מי אמר' כיון דאיסורא
חמור כדיון נסך שכרו נמי אסור או דלמא
הואיל וטומאתו קיל אף שכרו נמי קיל תא
שמע דההוא גברא דאגר ארביה לסתם יינן
יהבו ליה חישי באגרא אתא לקמיה דרב
חסדא א"ל זיל קלינהו וקברינהו ^(ב) (בבברי)

ולימא ליה בדרבינא אתו בתו לדי תתקל
 ולקלינאו וליברדינאו דלמא מזבלי בתו
 ולקבריןאו בעינייהו מז לא טתנ ^א אחד אבן
 שנסקל בה ואחד עץ שנתלה עליו ואחד
 סיף שנהרג בו ואחד סודר שנחנק בו כולם
 נקברים עמו התם דקא קברי כבי דינא
 מוכחא מילתא דהרוגי בית דין נינהו הכא
 לא מוכחא מילתא אימר אינש גנב ואייתיי
^אקברא הכא דבי רבי ינאי יופי פירי שביעית
 מעניים ופרעו להו בשמינית אתו אמרו ליה
 לרבי יוחנן אמר להו דיאות הן עבדין וכנגדן
 באתנן מותר דתניא ^א נתן לה ולא בא עליה
 בא עליה ולא נתן לה אתננה מותר נתן לה
 ולא בא עליה פשיטא כיון דלא בא עליה
 מתנה בעלמא הוא דיהיב לה ותו לא
 עליה ולא נתן לה הא לא יהיב לה ולא מויד
 וכיון דלא נתן לה מאי אתננה מותר אלא
 הכי קאמר נתן לה ואחר כך בא עליה או בא
 עליה ואחר כך נתן לה אתננה מותר
 נתן לה ואחר כך בא עליה לכי בא עליה
 לחול

הם לאסור לפרוע חובו ממעשר שני
 לים: ומאני'. דיין נסך דקנים נמי פועל
 דיין נסך שאני: דאסוריה חמור.
 מממש: דעומאסן קיל. כלאמריין באין
 מעמידין (לעיל דף ל:) שלש ינות הן יין

נֶסֶךְ אֶסּוּר בַּהֲנֵה וּמִטְמֵא וּמִטְמֵא טוֹמֵאֵת
חֲמוּמָה בְּבִיטָה סָתֵם יֵינן אֶסּוּר בַּהֲנֵה
וּמִטְמֵא טוֹמֵאֵת מִשְׁקִין בְּרִדְעִימַת:
אֲרִבִּיָּה. סְפִינְתוֹ: בִּי אֶבְרִי. בִּיטָה
הַקְּבֻרֹת: יִפְסְדִירֵנוּ. יִפְסְדִירֵנוּ. יִפְסְדִירֵנוּ
שֶׁהֵם לֹלֶל לְשֶׁרֶפֶת: אִסּוּר בָּהֶם. אִינְשֵׁי
לִידֵי תַקְלָה דֶּהֲדָרִי וּמִלְקָטִי לֵהוּ:
וּלְקַבְרֵינָהוּ. הִכִּי בְעִינֵיהֶם: כּוֹנֵן
נִקְבְּרִין עֲמוֹ. דְּכִמְיָה לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ
עַל הָעֵץ כִּי קְבוּר תִּקְבְּרֵנוּ אִף הָעֵץ
בְּמִשְׁמַע וְהִכִּי אֲמַרְיִן בְּפֶרֶק נִגְמַר
הַדִּין "עַד שׁוֹמַע אִי בִּין תְּלוֹשׁ בִּין
מִחוּצַת תִּלִּין כִּי קְבוּר תִּקְבְּרֵנוּ מִי
שִׁאֲנוּ מִחוּסֵר אֲלֵא קְבוּרָה יֵלֵא מִי
שִׁמְחוּסֵר קְבוּרָה וְתִלְשֶׁהָ. אֲלֵמָא עַד
גּוֹפִיהָ אִסּוּרִי הֵנָּה וְקִבְרִי לִיהָ
בְּעִינֶיהָ וְלֹא חִישְׁיָן לְתַקְלָה: שִׁאֲנוּ
הַסֵּם כִּיֹּן דִּקְבְּרִי בְּבִי דִינָא. בְּבִיטָה
הַקְּבֻרֹת שֶׁמְתוּקִינֵם בְּבִיטָה דִּין מוֹכַחַא
מִילְתָּא לְכָל מֵאֵן מִשְׁכַּח לֵהוּ הַסֵּם
יֵדַע דֶּמְהָרְגִי: דִּ"ד הוּא "וּפִרְשֵׁי: יִפְסְדִירֵנוּ
פִּינִי שְׂבָעִימַת. קוֹדֵם זְמַן הַבִּיעוּר:
וּפְרַעְרוּ לֵהוּ בְּשִׁמְיִנִי. אֲשַׁתְּכָה לֵאכְלִי
עֵנִים בְּשִׁמְיִנִי אַחֵר הַבִּיעוּר חֲלִפִי
פִּירוֹת שְׂבָעִימַת: יֵאוֹם הֵן עֲבָדִין.
כִּיֹּן דֶּהֲיֵא שְׁעָתָא לֹא הוּא הֵךְ בְּעִין
וְלֹא אֲחִלוּפִי הֵינִי בְּהֵן לֹא חֲלִפִין
יִנְיָהוּ אֲחִלוּפִי חֲלִפִין קְדוּשָׁת שְׂבָעִימַת
עֲלֵיהֶם: וְנִגְדּוּ אֲחִסְקֵן. בָּא עֲלֵיהָ
וְאחֲ"כ נָתַן לֵה אֲתַנְגָּה מוֹתֵר לְהַקְרִיבָה
דְּכִיֹּן דִּלְאוּ בְּשַׁעַת בִּיאָה יִהְיֶיהָ
יִהְיֶה כִּי הֲדָר יִהְיֶה לֵה הֵהוּא טֹלָה
מִתְנָה בְּעֵלְמָא הוּא: נָקוּ לֵה וְלֹא
בָּא עֲלֵיהָ כּו'. מִפְּרַשׁ וְאִילָּא: אֲלֵא הִ"ק
נָקוּ לֵה. וְלֹא בָּא עֲלֵיהָ עֲכָשׁוּ אֲלֵא
לֵאחֵר זְמַן: אִוּ בָּא עֲלֵיהָ. וְלֹא
נָתַן לֵה עֲכָשׁוּ אֲלֵא לֵאחֵר זְמַן:
לִיחֹל

אֶלֶס מַעַט לַעֲבֹד נֶהְרָה קָטָן וְהוּא כְּפוֹלֵה לַעֲבֹדָהּ כִּי קִבְּרִי דִּהְיֶה לֹא שִׁיךְ אֲחִי נִנְיָן שֶׁאֶסּוֹר בִּהְיֶה אֶזֶל הֵכָּה כִּי קִבְּרִי אֶקְלִי מִיָּיִה עֲפָרָה לֹא־שִׁחַח בַּת יוֹמָא: (בִּנְיָה) דְּהוּ זָל לְאִסּוֹר וּקְרַע דְּהִיתֵּר בְּיָנְהוּ בְּעִינֵיהוּ. וּמִסְקִין וּמִכָּאָה גִּירֹפֹה וְשַׁעַר מוֹר וּכְל דְּקִבְּרִי בְּעִינֵיהוּ בִּכְחַת דְּאִיכָּא לְמִימַר אִינִישׁ גַּב (2) וּקְבֵרָה וְלֹא־חַת שְׁנַעְשׂוּ עֲפָרָה אִין לְחוּשׁ שִׁמְאָה עֵי אֶהֱם בְּשִׁמְיָתָה. (7) אִישְׁתַּחֲמַה דְּאֶכְלִי דִּתְּמַת בְּחֻקָּת שְׁלֵמָה דְּלֹאִלוּ בְּחֻרֵת בְּצִיעֵיהּ עֵינִים אֲכֻלִּים אַחֵר דְּבִיעוֹר וְלֹא עֵינִים הִיוּ עוֹשִׂים מֵהֶם מְלֻגְמָא אִו כְּסוּרָה לֹא הָיָה הוּא כְּדֵין חֲלִיפִין יִנְיָהוּ וְלֹא־חַת בְּצִיעֵיהּ וְהִיאֵל דְּלִמְרִיתָא בְּזוּלָּה גְּזוּלָּה גַּב שִׁכְלָה הֶאֱתָרוּ וְלֹא הִיא כְּאִן דְּמִי וְדִבְרִים הֶאֱסוּרִים וּמִכְּן לַעֲבֹד כּוֹכְבִּים דְּוַע"פ שֶׁהֶאֱסוֹר עֲדִין יִשְׁנוּ בְּעוֹלָם יִל' (לְמַן עַכּ). מַשִּׁיחַת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים קוּנָה יִתְּ כּוֹכְבִּים בְּרַשׁוֹתָהּ בְּשַׁעַת פְּרִיעַת הַמַּעוֹת עֵינִים לֹ: אֶלֶל ה"ק גִּתָּן אֶה וְאֶח"ב דִּתְּמַתָּה וּפְרִיךְ וְלִיחּוֹל עֵלָה אִסּוֹר בְּשִׁאֲמַר לֹה הֵילךְ טַלְמָה מַעַכְסִיו אִיזֵה לִשְׁוֹן גִּירֶסֶת הַסְּפָרִים מַתְנֵהּ אִיזֵה יִרְשִׁינָה וְבִתְמֹרָה (דף עט.) נְמִי אִיזֵה כִּכֵּר:

חזא

מסורת הש"ס

(א) [ז"ל צי קבר], (ב) [ז"ל]
(ג) סנהדרין מה;
(ד) קברינהו. יעב"ך,
(ה) [תמורה כט. כל הענין,
(ו) [דברים כא], (ז) [סנהדרין
מו:], (ח) ופורש. יעב"ך,
(ט) רש"א מ"ז,

הגהות הב"ח

[illegible]

הגהות מהר"ב רנשבורג

(א) תוֹם ד"ה חפּי פּירוּת
 עניינֵי וכו' יכוֹלֵן ענייִם
 לנַחֵלֵם לְכֵּעַ כְּדֹמֶה
 בְּתוֹסַפָּתָא. וְכִי
 מִשְׁנֵה שְׁלֵמָה הוּא בְּמִן
 עֲשִׂיתִי פִּי מ"ח ויעו"ש
 תְּמִינִי ד"ה חפּי
 הִדְרִימֵנִס גְּרִים אֵין
 אֲרֵכְלִין וְכִי אֲכַל הֶחָסֵם
 לֹא נִגְרַם הִי דִלֵּךְ אֲמִרֵו
 אֲרֵכְלִין נִגְדַּ הִמְשֵׁה
 וְיִמָּה עַם שְׁחֹסִם
 בְּפִסְחִים נִגְדַּ ע"ב
 דְּגִיִּם חֲמִשְׁעִין
 גְּרוּסִין כְּרִישִׁטִּי
 ע"ש
 וְעַיִן

עין משפט
נר מצוה

סג:

תולה הדבר שאומר קנו (ב) נכסי נך תולה הקנין בדין ערב אלמא משמע שדין ערב הוא שנכסי הערב משתעבדין למלוה בשעת ערבות ולא גופו לצד ולפי טעות האחר נמי יש להוכיח ששייך צו דין ערבות אפי' צענין זה שאמר תן לפלוני מנה ואני פורע נך אללא לא שגא מקיפו ולי"ש אין

מקיפו משתעבד וקונה חנוני דינר גביה ואפ"ה כיון דלא מייחד שעבדיה לא מיתסר דלא חשיב דינר הקניי להס צענייס של ר' ינאי דמי שביעית ומה שנמשצ בלאו ואכלו ואני פורע בקונה הפירות והיין והאכיל לפועליו ואע"פ שצמשיכתן לא נתכוונו אללא לזכות לעצמו ואף החנוני נתכוון צדעמו להקנות לעצמו רק שיחזור על צעל הצית לא צבציל שמשפרע יחסצו דמי הפירות דהא אינס צעין צשעת הפרעון (א) כשהקדים לו דינר לזכות לו צעצמו צדמי הפירות כשימתנס לפועלים ובלא קושיא דרצא היה יכול להקשות כיון דאתה ממיר צדצי ר' ינאי מטעס חנוני שאין מקיפו מה היה מדמה ר' יוחנן היאל דאתנן לדצי ר' ינאי אף לפי טעותו שאין משועבד צערצ אללא גופו ולא נכסיו אי נמי לא משתעבד אללא צמלוה שאינו פוטר המקבל ויש סס דין ערבות אצל לא צנותן שפוטר המקבל וסומך על חצירו שצלוה יתנן לו ויחזור עליו ולכן לא היו פירות שמינית שפורע ר' ינאי דמי שביעית מ"מ למה לא חשב צאתנן שכר ציאה אע"פ שלאחר ציאה נותנה לה הלא צשעת ציאה נקנה הטלה צטלה זה צמקוס שמעות קונות או דקאי צחצרה א"כ גס צטלה סתם ישמעצדו נכסיו צבציל הטלה ועוד כי דצר פשוט הוא שכל המקבל מעות מחצירו צבציל חפץ שיתן לו שנכסיו משועבדין לו דלא גרע ממלוה שהנכסים משתעבדים לו כי אין להחיר סס מטעס חליפי אתנן כדפי' אללא משוס הכי אייתי דרצא דניחא ליה לאקשוי על מעשה דר' ינאי גופיה יותר מעל הרציה דאתנן:

בשהקדים לו דינר. הא דלא פריך ליפלוג (ו)

צד"א כשהקדים לו דינר דניחא ליה לאוקומי כולה צמקדים: **תנ"י** מלא ואבצו מלא ושתו. וא"ת אדמפלגי צין דינר זה לדינר סתם לפלוג צין טלו ואכלו ללאו ואכלו י"ל דרישא רבותא קמ"ל דכי אמר להס טלו ואכלו צדינר זה והס נתנו הדינר לחנוני אע"פ שגשא ונתן ציד מותר דאינו אללא שלוחו של חנוני וסיפא רבותא קמ"ל דאע"פ שצשעה שנותן להס האיסור לא קא יהיצ לחנוני ולא מידי וס"ד דשליחותיה דחנוני קעציד קמ"ל כיון שלצסוף הוא פורע איגלאי מילתא שהוא קונה האיסור ומדידיה קאכלי: **וירתיב**. רב חייא בר אמי נבייהו. ר"ת היה מדקדק צבכל מקוס ^א שהוא אומר ויתצ פלוני גציהו מוצירו כן לפי שהוא הורה להס דצר חדוש וכאן לא דצר רב חייא בר אמי קמיהו אללא רב נחמן שהשיצ להס ואומר כי זה המעשה היה עם אותו דכתוצות (דף ג.). אמר להו רב חייא בר אמי תניאו אשתו ארוסה וכו' ועל אותו דצר הוצר והתלמוד קצע הדברים על סדר המסכתות: **אין** עודרין עם העובד בוכבים בבב"א. הרב ר"ת דחק להציא ראיות דכלאים וערלה נוהגין צשל עוצדי כוכבים וכוילן דחווית הן אף הציא ראיה מההיא דלעיל אסרו גציות העוצדי כוכבים מפני שמעמידין צשרף ערלה ודוחק הוא לומר שמערלה של ישראל הן לוקחין אכן ראיה גדולה הציא ר"ת מירושלמי דסוף ערלה וסוף ^י קידושין דתנן מצות התלויות צבארץ אין נוהגות

אלא צבארץ חוץ מן הערלה והכלאים ר' אליעזר אומר אף החשד ר' יונה צעי ולמה לא תנינן אף החלה א"ל ר' יוסי לא (ה) אחי מתני' אללא דברים שנוהגין צישראל וצעוצדי כוכבים חלה צישראל נוהגת וצעוצדי כוכבים אינה נוהגת פי' המקשה ס"ל דחלה צומן הזה דאורייתא כרבנן דפליגי עליה דרב הונא צריה דרב יהושע צפרק שני דכתוצות (דף כה. ה.) שסעינן מיהא דערלה וכלאי הכרס וחדש נוהגין צשל עוצדי כוכבים ואפי' צחולא לארץ שנוהג צה חדש דקי"ל נמי צמנחות (סח.) [וע"ע חוס' קידושין לו: ד"ה כל מצוה:] ^ס **אין** עודרין עם העובד בוכבים בבב"א. אין לפרש האי כלאים היינו כלאי הכרס ומייתי ראיה מכלאי הכרס דאסירי צהנאה ליין נסך דאסור צהנאה דלמעוטי תיפלה שפיר דמי דא"כ כי מוקי לה כרבנן ופריך מאי אריא לעקור אפי' לקיים נמי שרי והלא משתכר הוא צאיקורי הנאה אס הוא מקיים ואין לומר דלהכי שרי לפי

השובר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

לא משוס שביעית. שמה יקחו צו פירות שביעית מן החשוד למוכרס ומניא צמס' סוכה (דף נט.) אין מוסרין דמי פירות שביעית לעס הארץ יותר מג' סעודות: **ולא משוס מעשר**. דאס עמי הארץ הס ויקחו שאינו מעושר ונמלא זה מאכילו דהא איהו לא ספי להו מידי אללא פריטי יהצ להו:

ולא משוס יין נסך. אס עוצדי כוכבים הס ונמלא מאכילן יין נסך והרי מווגותיהן עליו ונהנה מיין נסך: **ואני פורע**. היו איהו לוקח האיסור ומאכילו דהשתא לא סליק נפשיה מינייהו צפריטי: **המקיפו**. שרגיל אללו צהקפה: **דמשעצד ליה**. האי צעל הצית משעתא דיהיצ חנוני פירי והיו כנותן מיד ליד: קני ליה **דינר** גציה. חנוני סמין על זה שצבר הכיר צו שכל מקוס שיצנו הדינר קני לו לחנוני הלכך חליפי נינהו. אצל הנך דצי ר' ינאי כיון דהנך עניי דמוחי להו פירי לאו חנוני הרגיל להקסין נינהו לא סמכא דעתיה כולי האי ולא משתעבד להו דצי ר' ינאי הלכך כי פרע לאחר זמן לאו חליפי שביעית נינהו: **אי הכי**. דטעמא משוס מקיפו הוא אצל אין מקיפו שרי: **אדסני**. רישא דמשתעבד. תנא צמר היתרא ולא אשכח אללא צבלא ואכלו צדינר זה דסליק מינייהו נפשיה צפריטי: **ליפלוג ונסיני**. היתרא אפי' צדלא סליק וכגון לאו ואכלו ואני פורע וצחנוני שאין מקיפו דלא משתעבד ליה האי צעל הצית מידי וכ"ש היכי דנסתלק לגמרי: **וסו חנוני שאין מקיפו**. אי יהיצ לשלוהיה דצעל הצית: **מי לא משתעבד**. ליה צעל הצית מהשתא דקא שרית להו לדצי ר' ינאי משוס האי טעמא: **והאמר רצא האומר לחצירו סן מנה לפלוני ויקנו נכסאי נך**. באתו מנה ונתן: **קנה**. ^ה הלווקח את נכסיו של זה ואע"ג דלא מטא הנאת האי מנה לדיה: **מדון ערב**. מההוא ט דינר דמחייצ ערב לשלומי ואע"ג דלא מטי הנאה לדיה. והאי נמי לא שגא אלמא אע"ג דלאו חנוני המקיפו הוא כי יהיצ ליה לשלוהיה משתעבד ליה האי: **אלא אמר רבא**. לא תיתי

טעמא דצרייתא משוס שיעצוצא ובמקיפו דאפילו אין מקיפו איכא שיעצוצא ומיהו לדצי ר' ינאי לא תקשי צדין מקיפו צין אין מקיפו: **אע"ג דמשעצדי ליה**. נכסיה לשלומי: **כיון דלא מייחד שיעצודיה**. שלא ייחד לו מיד מעות לכך לאו חליפין נינהו ולא מיתסר: **ה"ג והנא אמר רב פפא** ולא גרסינן **אלא הנא דקסני חושש אמר רב פפא: כשהקדים לו**. צעל הצית דינר לחנוני קודס ששלח אללו דהשתא מדצעל הצית קאכלי ואיסורא לדיה הוא: **ואני פורע**. הא צבר פרע: **ואני משחצ מצעי ליה**. אחי אעשה לו חשבון ממה שהקדמתי לו: **שגשא**. מיד החנוני ונתן להס דהשתא איהו ספי להו איסורא ולאו משוס פרעון דלאחר זמן הוא אללא דקננהו צמשיכה ואשתכח שלקח יין נסך והשקהו לפועליו. אצל הנך דצי רצי ינאי כי שקלי פירי שעת היתר הוא וכי פרעו לאחר זמן צשעת איסור שביעית לאו חליפין נינהו לאיתפוס: **לאו**. משמע שאינו הולך עמהן: **לשצור ציון נסך**. לשצר חצית ולשפוך את היין: **מהו**. שיהא שכרה מותר: **מי אמרינן כיון**. דישראל זה רואה צקיומן של חציות האלו שלא ישתצרו עכשיו מאלהיס עד שיצצרס הוא ויטול שכרס אסור: **אין עודרין**. אין חופרין: **אצל**

אחיה מתני' יונה צעי ולמה לא תנינן אף החלה א"ל ר' יוסי לא (ה) אחי מתני' אללא דברים שנוהגין צישראל וצעוצדי כוכבים חלה צישראל נוהגת וצעוצדי כוכבים אינה נוהגת פי' המקשה ס"ל דחלה צומן הזה דאורייתא כרבנן דפליגי עליה דרב הונא צריה דרב יהושע צפרק שני דכתוצות (דף כה. ה.) שסעינן מיהא דערלה וכלאי הכרס וחדש נוהגין צשל עוצדי כוכבים ואפי' צחולא לארץ שנוהג צה חדש דקיי"ל נמי צמנחות (סח.) [וע"ע חוס' קידושין לו: ד"ה כל מצוה:] ^ס **אין** עודרין עם העובד בוכבים בבב"א. אין לפרש האי כלאים היינו כלאי הכרס ומייתי ראיה מכלאי הכרס דאסירי צהנאה ליין נסך דאסור צהנאה דלמעוטי תיפלה שפיר דמי דא"כ כי מוקי לה כרבנן ופריך מאי אריא לעקור אפי' לקיים נמי שרי והלא משתכר הוא צאיקורי הנאה אס הוא מקיים ואין לומר דלהכי שרי לפי

שאין

מסורת הש"ס

(א) [קידושין יז.], (ב) צפריי הגי' דינא, (ג) [כתוצות פד: גטיין יא.], (ד) [נ"יך דקדושין כז.], (ה) לגי' מהר"ס הכל ד"ה,

גליון הש"ס
גבי' דאורחיה לאקופי קני. עי' חידושי הרשב"א גטיין דף י"ג ד"ה אמר אמימר:

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה קנה הנותן את נכסיו של זה: (ב) תוס' ד"ה (צע"א) ואינו חושש כי קנו כל נכסיו נך: (ג) בא"ד צשעת הפרעון אלא כגון שהקדים לו דינר לזכות: (ד) ד"ה כשהקדים וכו' ליפלוג וליתני בדידה צד"א כשהקדים: (ה) ד"ה אין עודרין וכו' א"ל ר' יוסי לא תנינן מתני' אללא דברים:

מוסף רש"י
מודין ערב. ממה שמצינו צחורה שהערב משתעבד למלוה אנו יוכלין ללמוד (קדושין יז).

